

Idejas arī ir īpašums: tuvplānā par intelektuālā īpašuma aizsardzību

Visiem ir saprotama nekustamā vai mantiskā īpašuma aizsardzība, izmantojot dažnedažādus paņēmienus. Tas tiek apdrošināts, tiek ierīkotas dažādas drošības sistēmas vai pat nolīgi apsargi. Taču bieži vien par savām domām, idejām jeb intelektuālo īpašumu tiek aizmirsts.

Pareizi nepasargājot savu intelektuālo īpašumu, var nonākt situācijā, kad paša veidotu dizainu vai tehnoloģiju piesavinās kāds cits.

Intelektuālo īpašumu var iedalīt divās kategorijās – autortiesībās un rūpnieciskā īpašuma tiesībās. Autortiesības aizsargā jebkuru radošas darbības rezultātā izveidotu darbu, piemēram, gleznas, grāmatas, lugas, skulptūras vai filmas. Savukārt rūpnieciskā īpašuma tiesības iedalās vēl sīkāk – patentos, preču zīmēs, dizainparaugos un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēs. Intelektuālo īpašumu gluži kā jebkura cita veida īpašumu nepieciešams aizsargāt, lai paši šo radīto darbu autori spētu gūt no tiem labumu un paglābtu sevi no situācijām, kad izveidotais darbs tiek pārdots tālāk jau ar cita autora vārdu.

Zīmols kā vērtība, ko nepieciešams aizsargāt

Viens no piemēriem veiksmīgai intelektuālā īpašuma aizsardzībai ir bērnu mēbeļu ražotājs "Kukuu". Šī zīmola mēbeles pamatā tiek eksportētas uz Eiropu, un jau no paša sākuma uzņēmums pievērsa lielu uzmanību mēbeļu dizaina ilgtspējībai. Līdz ar to tika nolemts, ka jaunradi un intelektuālo īpašumu kā vērtību, kurā daudz ieguldīts, nepieciešams arī atbilstoši aizsargāt. "Nodrošinot aizsardzību saviem dizaina paraugiem, mēs spējam veiksmīgi turpināt darboties, netērējot liekus resursus raizēm par savu zīmolu un produktu drošību un noturību tirgū. Tā kā esam reģistrējuši savus dizaina paraugus visās Eiropas Savienības valstīs, tad, ja radās vajadzība, vērsāmiešies pēc palīdzības arī Intelektuālā īpašuma informācijas centrā," stāsta "Kukuu" dibinātāja un dizainere Aija Priede-Sietiņa.

"Kopumā savu pieredzi, reģistrējot dizaina paraugus, vērtējam pozitīvi. Ir bijusi nepieciešamība vairākkārt izmantot Intelektuālā īpašuma tiešsaistes platformu, gan reģistrējot jaunus dizaina paraugus, gan atjaunojot esošos produktu patentus. Iekšējās sistēmas lietošana ir saprotama, tāpēc plānotā darbība veicama dažādu soļu ietvarā. Turklāt, ja radās kādi sarežģījumi, iesniedzot attēlus, tad visas problēmas bija iespējams atrisināt, komunicējot ar Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (EUIPO) aģentu," stāsta "Kukuu" dibinātāja.

Intelektuālā īpašuma aizsardzība svarīga arī ārzemēs

Uzsākot savu biznesu plašākā mērogā, vērts apsvērt savas preču zīmes reģistrāciju starptautiskā līmenī. Tādā veidā intelektuālo īpašumu iespējams aizsargāt ne tikai vienas valsts robežās, bet arī, piemēram, Eiropas Savienības ietvaros. Turklāt arī par starptautisku intelektuālā īpašuma aizsargāšanu iespējams iegūt papildu bezmaksas informāciju. Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību atbalsta dienests (IPR Helpdesk) ir Eiropas Komisijas Intelektuālā īpašuma pakalpojumu iniciatīva, kuras mērķis ir nodrošināt bezmaksas konsultācijas un informācijas sniegšanu par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. Plašāku informāciju iespējams atrast [šeit](#).

Palīdzība intelektuālā īpašuma pasargāšanā

Lai izprastu to, kā vislabāk pasargāt savu intelektuālo īpašumu, ikvienam ir iespēja pieteikties konsultācijai. Sev interesējošos jautājumus iespējams noskaidrot, gan zvanot, gan rakstot e-pastu, gan arī dodoties uz Intelektuālā īpašuma informācijas centru. Iespējams saņemt arī bezmaksas profesionālo patentpilnvarnieku konsultāciju, kur vērsties, ja nepieciešami jau specifiski un juridiski padomi saistībā ar patentu pārdošanu, ideju aizsargāšanu vai licenču noslēgšanu. Sīkāku informāciju par konsultāciju iespējām var meklēt [šeit](#).